

IX

OPPIKOULUT

67

TILASTOLLINEN KATSAUS OPPIKOULUJEN TILAAN
JA TOIMINTAAN LUKUVUONNA

1949—1950

IX

LÄROVERKEN

67

STATISTISK ÖVERSIKT AV LÄROVERKENS TILL-
STÄND OCH VERKSAMHET UNDER LÄSÅRET

1949—1950

*APERÇU STATISTIQUE DE L'ÉTAT DES ÉTABLISSEMENTS
D'INSTRUCTION SECONDAIRE EN FINLANDE PENDANT
L'ANNÉE SCOLAIRE 1949—1950*

Alkusanat.

Esillä oleva julkaisu sisältää kaksi uutta taulua, jotka valaisevat koulujen, opettajien ja oppilaiden lukumääriä lääneittäin. Muuten on seurattu samoja periaatteita kuin saman sarjan edellisessä julkaisussa.

Selostuksen on laatinut allekirjoittanut Granberg.

Helsingissä, Tilastollisessa päätoimistossa, heinäkuussa 1951.

Förord.

Föreliggande publikation innehåller tvenne nya tabeller, vilka belysa antalet skolor, lärare och elever länsvis. För övrigt har i stort sett samma principer följts som i föregående publikation i samma serie.

Redogörelsen har utarbetats av undertecknad Granberg.

Helsingfors, på Statistiska centralbyrån, i juli 1951.

Martti Kovero.

G. Fougstedt.

C. E. Granberg.

Sisällys.

<i>Teksti.</i>	<i>Sivu</i>
1. Oppikoulujen luku	5
2. Opettajakunta	6
3. Oppilaiden luku	7
4. Luokkien luku ja oppilasmäärä luokkaa kohden	9
5. Muut tiedot oppilaista	10
6. Oppikoulujen menot ja tulot	14
7. Ylioppilastutkinto	16

Tauluja.

1. Oppikoulut, opettajien ja oppilaiden luku lääneittäin lukuvuonna 1949—50	2
2. Oppilaita lukuvuonna 1949—50 1 000 asukasta kohti	4

Innehåll.

<i>Text.</i>	<i>Sid.</i>
1. Antalet läroverk	5
2. Lärarkåren	6
3. Elevantalet	7
4. Antalet klasser och elevantalet per klass	9
5. Övriga uppgifter om eleverna	10
6. Läroverkens utgifter och inkomster	14
7. Studentexamen	16

Tabeller.

1. Läroverkens, antalet lärare och elever länsvis läsåret 1949—50	2
2. Antalet elever läsåret 1949—50 per 1 000 invånare ..	4

Table des matières.

<i>Texte.</i>	<i>Page</i>
1. Nombre d'écoles	5
2. Personnel enseignant	6
3. Nombre d'élèves	7
4. Nombre de classes et nombre d'élèves par classe	9
5. Autres renseignements sur les élèves	10
6. Dépenses et revenus des écoles secondaires	14
7. Épreuves écrites de baccalauréat	16

Tableaux.

1. Nombre des écoles secondaires du personnel enseignant et des élèves par départements pendant l'année scolaire 1949—50	2
2. Nombre des élèves par 1 000 habitants pendant l'année scolaire 1949—50	4

1. Oppikoulujen luku.

Sekä suomen- että ruotsinkielisten koulujen luku lisääntyi lukuvuonna 1949—50 edelliseen lukuvuoteen verrattuna. Allaoleva taulukko valaisee yksityiskoh- taisemmin oppikoulujen lukumäärän kehitystä viime vuosina.

1. Oppikoulujen luku. — Antal läroverk. — Nombre d'écoles.

Lukuvuosi Läsår Année scolaire	Valtionkouluja — Statsskolor Écoles de l'État			Kunnallisia ja yksityisiä kouluja Kommunala och privata skolor Écoles municipales et privées			Kaikkiaan — Inalles — Total		
	Suomenk. Finskpr. Finnoises	Ruotsink. Svenskspr. Suédoises	Yhteensä Summa Total	Suomenk. Finskpr. Finnoises	Ruotsink. Svenskspr. Suédoises	Yhteensä Summa Total	Suomenk. Finskpr. Finnoises	Ruotsink. Svenskspr. Suédoises	Yhteensä Summa Total
1938—39 ...	72	17	89	116	28	144	188	45	233
1946—47 ...	79	16	95	166	26	192	245	42	287
1947—48 ...	80	16	96	176	27	203	256	43	299
1948—49 ...	82	17	99	189	29	218	271	46	317
1949—50 ...	85	17	102	201	33	234	286	50	336

Taulukosta selviää, että ryhmä kunnallisia ja yksi- tyisiä kouluja käsitti lukuvuonna 1949—50 kokonaista 67 % koko lukumäärästä. Vastaava prosenttimäärä oli lukuvuonna 1938—39 62 %.

Oppikoulut jakaantuivat koulumuodoittain luku- vuosina 1947—50 seuraavasti:

1. Antalet läroverk.

Både de finsk- och de svenskspråkiga skolornas antal ökades läsåret 1949—50 jämfört med före- gående läsår. Nedanstående tabell belyser mera in- gående utvecklingen av antalet läroverk under de senaste åren.

Av tabellen framgår att gruppen kommunala och privata skolor läsåret 1949—50 omfattade inte mindre än 67 % av totalantalet. Motsvarande procenttal ut- gjorde läsåret 1938—39 62 %.

Efter skoltyp fördelade sig läroverken läsåren 1947 —50 på följande sätt:

2. Oppikoulut koulumuodon mukaan. — Läroverken efter skoltyp. — Catégories d'écoles.

	1947—48			1948—49			1949—50		
	Suomenk. Finskpr. Finnoises	Ruotsink. Svenskspr. Suédoises	Yhteensä Summa Total	Suomenk. Finskpr. Finnoises	Ruotsink. Svenskspr. Suédoises	Yhteensä Summa Total	Suomenk. Finskpr. Finnoises	Ruotsink. Svenskspr. Suédoises	Yhteensä Summa Total
Valtionkoulut — Statsskolor — Écoles de l'État	80	16	96	82	17	99	85	17	102
Normaalilyseot — Normallyceer — Écoles normales supérieures	2	1	3	2	1	3	2	1	3
Klassilliset lyseot — Klassiska lyceer — Lycées d'études classiques	3	1	4	3	1	4	3	1	4
Poikalyseot — Gosslyceer — Lycées de garçons	23	3	26	23	3	26	24	3	27
Yhteislyseot — Samlyceer — Lycées mixtes	19	5	24	20	6	26	20	6	26
Tyttölyseot — Flicklyceer — Lycées de jeunes filles	14	1	15	14	1	15	16	1	17
Tyttökoulut — Flickskolor — Écoles de jeunes filles	9	3	12	9	3	12	8	3	11
Keskikoulut — Mellanskolor — Écoles moyennes ...	10	2	12	11	2	13	12	2	14
Kunnalliset ja yksityiset — Kommunala och privata — Écoles municipales et privées	176	27	203	189	29	218	201	33	234
Poikalyseo — Gosslyceum — Lycée de garçons	—	1	1	—	1	1	—	1	1
Yhteislyseot — Samlyceer — Lycées mixtes	70	16	86	75	16	91	80	18	98
Tyttölyseot — Flicklyceer — Lycées de jeunes filles	3	4	7	3	4	7	3	4	7
Yhteislukiot — Samgymnasier — Classe supérieures des écoles mixtes	3	1	4	3	1	4	3	1	4
Tyttölukiot — Flickgymnasier — Classes supérieures des écoles de jeunes filles	3	1	4	3	1	4	2	1	3
Keskikoulut — Mellanskolor — Écoles moyennes ..	97	4	101	105	6	111	113	8	121

Kansakoulun täydelliseen oppimäärään perustu- vien eli uusimuotoisten koulujen lukumäärä, oli luku- vuonna 1938—39 28, joista 10 valtion- ja 18 yksityis- koulua. Lukuvuonna 1949—50 uusimuotoisten kou- lujen luku oli 61, joista 11 oli valtionkouluja.

Antalet skolor av ny typ, vilka basera sig på full- ständig folkskolekurs, var läsåret 1938—39 28, av vilka 10 stats- och 18 privatskolor. Läsåret 1949—50 uppgick antalet skolor av ny typ till 61, av vilka 11 voro statliga.

2. Opettajakunta.

Opettajiston kokoonpano lukuvuosina 1938—39 ja 1946—50 ilmenee allaolevasta taulukosta.

2. Lärarkåren.

Lärarkårens sammansättning läsåren 1938—39 och 1946—50 framgår av nedanstående tabell.

3. Opettajat virka-aseman ja sukupuolen mukaan. — Lärarkåren efter tjänsteställning och kön.

Maitres selon la situation et le sexe.

Lukuvuosi Läsår <i>Année scolaire</i>	Vakinaisia Ordinarie <i>Ordinaires</i>	Viransijaisia Tjänstförrät- tande <i>Extraordinaires</i>	Tuntiopettajia Timlärare <i>Adjoints</i>	Yhteensä Summa <i>Total</i>	Miehiä — Manliga <i>Hombres</i>		Naisia — Kvinnliga <i>Femmes</i>	
					Luku Antal <i>Nombre</i>	%	Luku Antal <i>Nombre</i>	%
<i>Kaikki koulut — Samtliga skolor — Toutes les écoles</i>								
1938—39	1 956	297	1 173	3 426	1 648	48.1	1 778	51.9
1946—47	2 129	419	2 035	4 583	2 000	43.6	2 583	56.4
1947—48	2 225	397	2 258	4 880	2 108	43.2	2 772	56.8
1948—49	2 263	402	2 482	5 147	2 280	44.3	2 867	55.7
1949—50	2 325	448	2 625	5 398	2 373	44.0	3 025	56.0
<i>Suomenkieliset — Finskspråkiga — Finnoises</i>								
1938—39	1 513	232	877	2 622	1 235	47.1	1 387	52.9
1946—47	1 754	352	1 738	3 844	1 653	43.0	2 191	57.0
1947—48	1 848	333	1 894	4 075	1 717	42.1	2 358	57.9
1948—49	1 878	322	2 086	4 286	1 862	43.4	2 424	56.6
1949—50	1 931	382	2 197	4 510	1 946	43.1	2 564	56.9
<i>Ruotsinkieliset — Svenskspråkiga — Suédoises</i>								
1938—39	443	65	296	804	413	51.4	391	48.6
1946—47	375	67	297	739	347	47.0	392	53.0
1947—48	377	64	364	805	391	48.6	414	51.4
1948—49	385	80	396	861	418	48.5	443	51.5
1949—50	394	66	428	888	427	48.1	461	51.9

Opettajien koko luvusta lukuvuonna 1949—50 oli 43.1 % vakinaisia, 48.6 % tuntiopettajia ja 8.3 % viransijaisia, kun taas vastaavat luvut 1938—39 olivat 57.1, 34.2 ja 8.7. Opettajien koko luku on jatkuvasti kasvanut. Lisäys on suurin tuntiopettajien kohdalta. Kaikkina lukuvuosina, joihin taulukko kohdistuu, naisopettajat olivat enemmistönä.

Taulukko 4 osoittaa opettajien lukumäärän valtion ja yksityiskouluissa sekä suomen- ja ruotsinkielisissä kouluissa.

Av hela antalet lärare läsåret 1949—50 voro 43.1 % ordinarie, 48.6 % timlärare och 8.3 % tjänstförrättande, under det att motsvarande siffror för 1938—39 voro 57.1, 34.2 och 8.7. Totalantalet lärare har oavbrutet ökats. Störst är ökningen i fråga om timlärare. Under samtliga läsår tabellen omfattar ha de kvinnliga lärarna varit i majoritet.

Tabell 4 utvisar antalet lärare i statens och i privata skolor samt i finsk- och svenskspråkiga skolor.

4. Valtion- ja yksityiskoulujen opettajat. — Lärare i statens och privata skolor.

Maitres des écoles de l'État et des écoles privées.

Lukuvuosi Läsår <i>Année scolaire</i>	Valtionkoulut — Statsskolor <i>Écoles de l'État</i>				Kunnalliset ja yksityiskoulut Kommunala och privata skolor <i>Écoles municipales et privées</i>				Kaikkiaan Inalles <i>Total</i>
	Suomenk. Finskspr. <i>Finnoises</i>	Ruotsink. Svenskspr. <i>Suédoises</i>	Yhteensä Summa <i>Total</i>	Siitä miehiä Därav män <i>Dont hommes</i>	Suomenk. Finskspr. <i>Finnoises</i>	Ruotsink. Svenskspr. <i>Suédoises</i>	Yhteensä Summa <i>Total</i>	Siitä miehiä Därav män <i>Dont hommes</i>	
1938—39	1 273	305	1 578	798	1 349	499	1 848	850	3 426
1946—47	1 701	316	2 017	926	2 143	423	2 566	1 074	4 583
1947—48	1 750	365	2 115	1 148	2 325	440	2 765	1 141	4 880
1948—49	1 835	368	2 203	1 021	2 451	493	2 944	1 259	5 147
1949—50	1 927	365	2 292	1 033	2 583	523	3 106	1 340	5 398

Lukuvuonna 1949—50 miesopettajien luku oli valtionkouluissa 45.1 % ja yksityiskouluissa 43.1 % koko lukumäärästä.

Verraten monet sekä valtionkoulujen että yksityiskoulujen opettajat opettivat kahdessa tai sitä useammassa koulussa. Tämä johtuu osittain pätevien opettajien puutteesta, osittain siitä, että opettajat koettavat hankkia itselleen lisätuloja ylimääräisistä tunneista. Lukuvuonna 1949—50 valtionkoulujen opet-

Under läsåret 1949—50 utgjorde antalet manliga lärare i statsskolorna 45.1 % och i privatskolorna 43.1 % av hela antalet.

Ett ganska stort antal lärare såväl i statsskolorna som i privatskolorna undervisade i två eller flere skolor. Detta beror dels på bristen på kompetenta lärare, dels på att lärarna genom extra lektioner försöka skaffa sig ökade inkomster. Av lärarna i statsskolorna undervisade läsåret 1949—50 556 och av

tajista 556 ja kunnallisten sekä yksityiskoulujen opettajista 514 opetti kahdessa tai sitä useammassa koulussa.

3. Oppilaiden luku.

Oppikoulujen oppilasmäärän kehitys selviää seuraavasta taulukosta. Tiedot ovat helmikuun 1 p:ltä.

lärarna i kommunala och privata skolor 514 i två eller flere skolor.

3. Elevantalet.

Utvecklingen av antalet elever i läroverken framgår av följande tabell. Uppgifterna hänföra sig till den 1:sta februari.

5. Oppilaiden lukumäärä. — Antalet elever. — Nombre d'élèves.

Lukuvuosi Läsår Année scolaire	Valtionkoulut — Statsskolor Écoles de l'État				Kunnalliset ja yksityiskoulut Kommunala och privatskolor Écoles municipales et privées				Kaikki koulut — Samtliga skolor Toutes les écoles			
	Kaikkiaan Inalles Total	Poikia Gossar Garçons	Tyttöjä Flickor Filles	Poikia Gossar Garçons %	Kaikkiaan Inalles Total	Poikia Gossar Garçons	Tyttöjä Flickor Filles	Poikia Gossar Garçons %	Kaikkiaan Inalles Total	Poikia Gossar Garçons	Tyttöjä Flickor Filles	Poikia Gossar Garçons %
Kaikki koulut — Samtliga skolor — Toutes les écoles												
1938—39	26 327	13 478	12 849	51.2	27 456	11 472	15 984	41.8	53 783	24 950	28 833	46.4
1946—47	35 652	17 028	18 624	47.8	45 503	16 740	28 763	36.8	81 155	33 768	47 387	41.6
1947—48	37 299	17 670	19 629	47.4	47 546	17 967	29 579	37.8	84 845	35 637	49 208	42.0
1948—49	38 045	18 012	20 033	47.3	49 695	19 182	30 513	38.6	87 740	37 194	50 546	42.4
1949—50	40 339	18 875	21 464	46.8	51 338	20 161	31 177	39.3	91 677	39 036	52 641	42.6
Suomenkieliset — Finskspråkiga — Finnoises												
1938—39	22 672	11 368	11 304	50.1	22 563	9 588	12 975	42.5	45 235	20 956	24 279	46.3
1946—47	31 205	14 650	16 555	46.9	40 019	14 728	25 291	36.8	71 224	29 378	41 846	41.2
1947—48	32 318	15 095	17 223	46.7	42 006	15 905	26 101	37.9	74 324	31 000	43 324	41.7
1948—49	32 991	15 419	17 572	46.7	43 925	16 970	26 955	38.6	76 916	32 389	44 527	42.1
1949—50	35 042	16 199	18 843	46.2	45 254	17 809	27 445	39.4	80 296	34 008	46 288	42.4
Ruotsinkieliset — Svenskspråkiga — Suédoises												
1938—39	3 655	2 110	1 545	57.7	4 893	1 884	3 009	38.5	8 548	3 994	4 554	46.7
1946—47	4 447	2 378	2 069	53.5	5 484	2 012	3 472	36.7	9 931	4 390	5 541	44.2
1947—48	4 981	2 575	2 406	51.7	5 540	2 062	3 478	37.2	10 521	4 637	5 884	44.1
1948—49	5 054	2 593	2 461	51.3	5 770	2 212	3 558	38.3	10 824	4 805	6 019	44.4
1949—50	5 297	2 676	2 621	50.5	6 084	2 352	3 732	38.7	11 381	5 028	6 353	44.2

Oppilasmäärä on lukuvuodesta 1938—39 lisääntynyt 70.5 %. Valtionkoulujen osuus koko oppilasmäärästä on viime lukuvuonna alentunut 44.0 %:iin vastaten 49.0 % lukuvuonna 1938—39.

Lukuvuonna 1949—50 86.9 % valtionkoulujen oppilaista kävi suomenkielistä ja 13.1 % ruotsinkielistä koulua. Yksityiskoulujen osalta vastaavat prosenttiluvut olivat 88.1 ja 11.9.

Pojat ovat olleet oppilaiden vähemmistönä. Näin oli asianlaita jo ennen sotaa, joskin poikien prosentuaalinen osuus silloin oli suurempi kuin viimeisenä neljänä vuonna. Lukuvuoden 1946—47 jälkeen poikien prosenttiluku on jälleen alkanut hitaasti kasvaa.

Uusimuotoisten kansakoulun koko oppikurssiin perustuvien koulujen määrä on kasvanut lukuvuoteen 1938—39 verrattuna sekä valtionkoulujen että yksityiskoulujen osalta, mutta erityisesti viime mainitussa ryhmässä. Uusimuotoisten valtionkoulujen oppilasluku pieneni kuitenkin lukuvuonna 1949—50 verrattuna edelliseen vuoteen, mikä johtui siitä, että Helsingin II lyseo syksystä 1949 muutettiin 8-luokkaiseksi oppikouluksi.

Uusimuotoisten koulujen oppilaiden luku oli lukuvuonna 1949—50 9.1 % kaikkien koulujen oppilasmäärästä, vastaten 9.6 % edellisena lukuvuonna.

Taulussa 6 on yksityiskohtaisempia tietoja äskettäin mainittujen koulujen oppilaista.

Elevnumerären har sedan läsåret 1938—39 ökat med 70.5 %. Statsskolornas andel i hela elevnumerären hade senaste läsår nedgått till 44.0 % mot 49.0 % under läsåret 1938—39.

Under läsåret 1949—50 besökte 86.9 % av statsskolornas elever finskspråkig och 13.1 % svenskspråkig skola. I fråga om privatskolorna voro motsvarande procenttal 88.1 och 11.9.

Gossarna ha varit i minoritet bland eleverna. Så var fallet redan före kriget, om också gossarnas procentuella andel då var större än under de fyra senaste åren. Efter läsåret 1946—47 har procenttalet gossar åter börjat långsamt ökas.

Elevantalet i skolorna av ny typ, som grunda sig på folkskolans hela lärokurs, har jämfört med läsåret 1938—39 ökat såväl i fråga om statsskolor som privatskolor, men särskilt inom den senare gruppen. Antalet elever i statsskolor av ny typ minskades likväl läsåret 1949—50 jämfört med föregående år, beroende på att Helsingin II lyseo fr. o. m. hösten 1949 ombildades till 8-klassigt läroverk.

Eleverna i skolor av ny typ utgjorde läsåret 1949—50 9.1 % av hela antalet elever i läroverken, mot 9.6 % föregående läsår.

Tabell 6 lämnar mera detaljerade uppgifter rörande eleverna i skolor av nämnda typ.

6. Uusimuotoisten koulujen oppilasmäärä. — Antalet elever i skolor av ny typ. — Nombre des élèves dans les écoles de type nouveau.

Lukuvuosi Läsår <i>Année scolaire</i>	Valtionkoulut Statsskolor <i>Écoles de l'État</i>	Kunnalliset ja yksityiset koulut Kommunala och privata skolor <i>Écoles municipales et privées</i>	Kaikki oppikoulut — Samtliga läroverker <i>Toutes les écoles secondaires</i>		
			Poikia Gossar <i>Garçons</i>	Tyttöjä Flickor <i>Filles</i>	Yhteensä Inalles <i>Total</i>
Kaikki koulut — Samtliga skolor — Toutes les écoles					
1938—39	1 907	2 168	1 839	2 236	4 075
1946—47	2 834	4 959	2 932	4 861	7 793
1947—48	2 729	5 148	3 137	4 740	7 877
1948—49	2 596	5 857	3 438	5 015	8 453
1949—50	2 327	6 017	3 343	5 001	8 344
Suomenkieliset — Finskspråkiga — Finnoises					
1938—39	1 739	2 168	1 738	2 169	3 907
1946—47	2 584	4 889	2 795	4 678	7 473
1947—48	2 471	5 008	2 948	4 531	7 479
1948—49	2 364	5 633	3 207	4 790	7 997
1949—50	2 108	5 564	2 999	4 673	7 672
Ruotsinkieliset — Svenskspråkiga — Suédoises					
1938—39	168	—	101	67	168
1946—47	250	70	137	183	320
1947—48	258	140	189	209	398
1948—49	232	224	231	225	456
1949—50	219	453	344	328	672

Seuraava asetelma osoittaa oppikoulujen oppilasmäärän lääneittäin sekä oppilaiden luvun 1 000 asukasta kohden lääneittäin lukuvuonna 1949—50.

Följande sammanställning utvisar elevantalet i läroverken länsvís samt antalet elever per 1 000 invånare länsvís länret 1949—50.

Lääni Län <i>Departements</i>	Oppilaiden luku Elev- antalet <i>Nombre d'élèves</i>	Oppilaita 1 000 asukasta kohti ¹⁾
		Antalet elever per 1 000 in- vånare ¹⁾ <i>Taux des élèves par 1 000 habitants ¹⁾</i>
Uudenmaan — Nylands	23 162	35.3
Kymen — Kymmene	7 798	25.2
Hämeen — Tavastehus	13 432	24.4
Turun-Porin — Åbo-Björneborgs	13 305	21.2
Vaasan — Vasa	12 702	20.8
Kuopion — Kuopio	8 525	18.2
Mikkelin — S:t Michels	4 202	17.5
Lapin — Lapplands	2 779	16.7
Oulun — Uleåborgs	5 484	15.4
Ahvenanmaa — Åland	288	12.6
Koko maa — Hela riket — Tout le pays	91 677	22.9
Kaupungit — Städer — <i>Villes</i>	54 609	53.3
Kauppalat — Köpingar — <i>Bourgs</i>	13 305	57.6
Maalaiskunnat — Landskommuner — <i>Communes rurales</i>	23 763	8.6

Kaupunkien ja kauppaloiden oppikouluissa oli lukuvuonna 1949—50 yhteensä 67 914 oppilasta eli kokonaista 74.1 % kokonaismäärästä. Kuitenkin on huomattava, että osa kaupunkien ja kauppaloiden koulujen oppilaita kuuluu niitä ympäröivän maaseudun väestöön.

Suurin oli oppilaiden luku sekä absoluuttisesti että promilleinä väkiluvusta Uudenmaan läänissä. Oppilasluku 1 000 asukasta kohden oli toiseksi suurin Kymen ja kolmanneksi suurin Hämeen läänissä. Oppilasmäärä oli sekä absoluuttisesti että suhteellisesti pienin Ahvenanmaalla, jossa ainoastaan yksi koulu oli toiminnassa.

I läroverken i städer och köpingar funnos länret 1949—50 sammanlagt 67 917 elever eller hela 74.1 % av totalantalet. Likväl bör observeras att en del av eleverna i städernas och köpingarnas skolor tillhör den kringliggande landsbygdens befolkning.

Störst var antalet elever såväl absolut taget som i promille av folkmängden i Nylands län. I fråga om antalet elever på 1 000 invånare kom Kymmene län på andra och Tavastehus län på tredje plats. Minst var antalet lärjungar inte blott absolut, utan också relativt räknat på Åland, där endast en skola var i verksamhet.

¹⁾ Verrattuna henkikirjoitettuun väestöön 1.1.1950. — Jämfört med den mantalsskrivna befolkningen 1.1.1950. — *Nombre des élèves par 1 000 habitants de la population selon les listes d'impôts.*

Keskikouluasteella olevien oppilaiden luku oli lukuvuonna 1949—50 koko maassa 76 657 eli 83.6 % kokonaismäärästä. Kaupunkien vastaavat luvut olivat 43 853 (80.3 %), kauppaloiden 11 029 (82.9 %) ja maalaiskuntien 21 775 (91.6 %). Suomenkielisissä kouluissa oli suhteellisesti enemmän keskikouluasteella olevia oppilaita kuin ruotsinkielisissä.

Suuri ero suomenkielisten ja ruotsinkielisten oppikoulujen välillä on siinä, että suomenkieliset koulut paljon suuremmissa määrin sijaitsevat maalaiskunnissa. Suomenkielisten oppikoulujen oppilaista 55.8 % kävi koulua kaupungeissa, 15.1 % kauppaloissa ja 29.1 % maalaiskunnissa. Ruotsinkielisten koulujen oppilaista valtaosa eli 86.3 % kävi koulua kaupungeissa, 10.4 % kauppaloissa ja vain 3.3 % maaseudulla. Tämä johtuu osittain siitä, että ruotsinkielisestä väestöstä suhteellisesti suurempi osa on kaupunkilaisväestöä ja edelleen siitä, että kaupungit sijaitsevat suhteellisen lähellä ruotsalaista asutus- aluetta, minkä vuoksi kaupunkikoulut voivat tyydyttää myös ympärillä sijaitsevan maaseudun tarvetta. Juuri ruotsalaisen maalaisväestön keskuudessa lienee myös havaittavissa suhteellisen vähäistä mielenkiintoa oppikoulusta saatavaan opetukseen.

Yksityiskohtaisempia tietoja oppikouluista, opettajien ja oppilaiden luvusta on tauluissa 1 ja 2 tämän julkaisun lopussa.

4. Luokkien luku ja oppilasmäärä luokkaa kohden.

Oppikoulujen luokkien luku lukuvuosina 1938—39 ja 1946—50 ilmenee taulukosta 7.

7. Luokkien luku ja oppilasmäärä luokkaa kohden. — Antalet klasser och elevantalet per klass.

Nombre de classes et nombre d'élèves par classe.

Lukuvuosi Läsår <i>Année scolaire</i>	Valtionkoulut — Statsskolor <i>Écoles de l'État</i>			Kunnalliset ja yksityiskoulut Kommunala och privata skolor <i>Écoles municipales et privées</i>			Kaikkiaan — Inalles <i>Total</i>		
	Suomenk. Finskpr. <i>Finnoises</i>	Ruotsink. Svenskspr. <i>Suédoises</i>	Yhteensä Summa <i>Total</i>	Suomenk. Finskpr. <i>Finnoises</i>	Ruotsink. Svenskspr. <i>Suédoises</i>	Yhteensä Summa <i>Total</i>	Suomenk. Finskpr. <i>Finnoises</i>	Ruotsink. Svenskspr. <i>Suédoises</i>	Yhteensä Summa <i>Total</i>
Luokkien luku — Antalet klasser — <i>Nombre de classes</i>									
1938—39	753	156	909	790	210	1 000	1 543	366	1 909
1946—47	985	155	1 140	1 253	205	1 458	2 238	360	2 598
1947—48	1 020	178	1 198	1 327	212	1 539	2 347	390	2 737
1948—49	1 045	179	1 224	1 396	223	1 619	2 441	402	2 843
1949—50	1 100	187	1 287	1 459	232	1 691	2 559	419	2 978
Oppilaita luokkaa kohden — Elevantalet per klass — <i>Nombre d'élèves par classe</i>									
1938—39	30.1	25.4	28.9	28.6	23.3	27.4	29.2	23.4	28.1
1946—47	31.7	28.7	31.3	31.9	26.7	31.3	31.8	27.6	31.3
1947—48	31.7	28.0	31.1	31.7	26.1	30.9	31.7	27.0	31.0
1948—49	31.6	28.2	31.1	31.5	25.9	30.7	31.5	26.9	30.9
1949—50	31.9	28.3	31.3	31.0	26.2	30.4	31.4	27.2	30.8

Ajanjaksona 1946—50 luokkien luku on lakkaamatta lisääntynyt sekä valtion- että yksityiskouluissa. Lisäys, joka johtuu ensi sijassa koulujen luvun lisääntymisestä, oli valtionkoulujen osalta 12.9 % ja yksityiskoulujen osalta 16.0 %.

Rinnakkaisluokat ovat huomattavasti yleisempiä suomalaisissa kouluissa kuin ruotsalaisissa. Lukuvuonna 1949—50 oli suomalaisissa kouluissa 803 rin-

Antalet elever på mellanskolestadiet uppgick läsåret 1949—50 i hela riket till 76 657 eller till 83.6 % av hela antalet. Motsvarande siffror för städerna voro 43 853 (80.3 %), för köpingarna 11 029 (82.9 %) och för landskommunerna 21 775 (91.6 %). Av eleverna i de finskspråkiga skolorna voro proportionsvis flere på mellanskolestadiet än i de svenskspråkiga.

En stor skillnad mellan finskspråkiga och svenskspråkiga läroverk råder såtillvida att de finskspråkiga skolorna i mycket större utsträckning ligga i landskommuner. Av eleverna i de finskspråkiga läroverken besökte 55.8 % skolor i städerna, 15.1 % skolor i köpingar och 29.1 % skolor i landskommuner. Av de svenska läroverkens elever besökte allra största delen eller 86.3 % stadsskolor, 10.4 % skolor i köpingar och endast 3.3 % skolor på landsbygden. Detta beror till en del på att stadsbefolkningen är proportionsvis starkare företrädd inom rikets svensktalande befolkning och vidare på att städerna ligga jämförelsevis tätt inom det svenska bosättningsområdet, varför stadsskolorna kan tillfredsställa också den omgivande landsbygdens behov. En viss brist på intresse för utbildning i läroverk just inom den svenska bygdebefolkningen torde också förekomma.

Mera detaljerade uppgifter om läroverken, antalet lärare och elever framgå ur tabellerna 1 och 2 i slutet av denna publikation.

4. Antalet klasser och elevantalet per klass.

Antalet klasser i läroverken läsåren 1938—39 och 1946—50 framgår av tabell 7.

Under perioden 1946—50 har antalet klasser såväl i stats- som i privatskolorna övbrutet ökats. Ökningen, som i främsta rummet beror på att antalet skolor ökats, utgjorde för statsskolorna 12.9 % och för privatskolorna 16.0 %.

Parallellklasserna äro betydligt vanligare i finska skolor än i svenska. Läsåret 1949—50 funnos i finska skolor 803 parallellklasser mot 68 i svenska. Av total-

nakkaisluokkaa vastaten 68 ruotsalaisissa. Rinnakkaisluokkien kokonaismäärästä tuli mainittuna lukuvoonna 58.4 % valtionkoulujen osalle.

Oppilaiden luku luokkaa kohden on jatkuvasti ollut suurempi suomalaisissa kuin ruotsalaisissa kouluissa.

5. Muut tiedot oppilaista.

Taulukko 8 osoittaa oppilaiden jakaantumisen äidinkielen mukaan lukuvoosina 1938—39 ja 1947—50.

antalet parallellklasser nämnda läsår kommo 58.4 % på statsskolornas andel.

Antalet elever per klass har fortgående varit större i de finska skolorna än i de svenska.

5. Övriga uppgifter om eleverna.

Tabell 8 utvisar fördelningen av eleverna efter modersmål läsårerna 1938—39 och 1947—50.

8. Oppilaat äidinkielen mukaan. — Eleverna efter modersmål. — *Élèves selon la langue maternelle.*

Lukuvoosi — Läsår <i>Année scolaire</i>	Suomi — Finska <i>Finnois</i>		Ruotsi — Svenska <i>Suëdois</i>		Muu kleli Annat språk <i>Autre langue</i>		Yhteensä Summa <i>Total</i>
		%		%		%	
1938—39							
Suomenkieliset koulut — Finskspråkiga skolor — <i>Écoles finnoises</i>	44 360	98.1	642	1.4	233	0.5	45 235
Ruotsinkieliset koulut — Svenskspråkiga skolor — <i>Écoles suëdoises</i>	97	1.1	8 314	97.3	137	1.6	8 548
Kaikki koulut — Alla skolor — <i>Toutes les écoles</i>	44 457	82.6	8 956	16.7	370	0.7	53 783
1947—48							
Suomenkieliset koulut — Finskspråkiga skolor — <i>Écoles finnoises</i>	73 614	99.0	573	0.8	137	0.2	74 324
Ruotsinkieliset koulut — Svenskspråkiga skolor — <i>Écoles suëdoises</i>	713	6.8	9 678	91.9	130	1.3	10 521
Kaikki koulut — Alla skolor — <i>Toutes les écoles</i>	74 327	87.6	10 251	12.1	267	0.3	84 845
1948—49							
Suomenkieliset koulut — Finskspråkiga skolor — <i>Écoles finnoises</i>	76 258	99.1	535	0.7	123	0.2	76 916
Ruotsinkieliset koulut — Svenskspråkiga skolor — <i>Écoles suëdoises</i>	921	8.5	9 820	90.7	83	0.8	10 824
Kaikki koulut — Alla skolor — <i>Toutes les écoles</i>	77 179	88.0	10 355	11.8	206	0.2	87 740
1949—50							
Suomenkieliset koulut — Finskspråkiga skolor — <i>Écoles finnoises</i>	79 795	99.2	509	0.6	124	0.2	80 428
Ruotsinkieliset koulut — Svenskspråkiga skolor — <i>Écoles suëdoises</i>	1 062	9.3	10 230	89.9	89	0.8	11 381
Kaikki koulut — Alla skolor — <i>Toutes les écoles</i>	80 857	88.1	10 739	11.7	213	0.2	91 809

Suomenkielisten oppilaiden luku ruotsinkielisissä kouluissa on ajanjaksona 1947—50 lakkaamatta lisääntynyt sekä absoluuttisesti että suhteellisesti. Samana ajanjaksona ruotsalaisten oppilaiden luku suomalaisissa kouluissa on jonkun verran vähentynyt. Niiden oppilaiden luku, joilla on joku vieras kieli äidinkielenä, on aina ollut suhteellisesti suurempi ruotsinkielisissä kouluissa.

Lukuvoonna 1949—50 kaikkien oppikoulujen oppilaista oli evankelis-luterilaisia 88 379 (96.4 %), 1 056 (1.2 %) kreikkalais-katolisia ja 319 (0.3 %) muun uskontunnustuksen omaavia kristittyjä, kun taas 155 (0.2 %) kuului ei-kristittyihin uskontokuntiin ja 1 768 (1.9 %) oli siviilirekisteriin merkittyjä.

Allaoleva asetelma valaisee oppilaiden jakaantumista kotipaikan mukaan.

Antalet finskspråkiga elever i svenskspråkiga skolor har under perioden 1947—50 oavbrutet ökats såväl absolut som relativt taget. Under samma period har antalet svenska elever i finska skolor minskat i någon mån. Antalet elever med något främmande språk som modersmål har alltid varit proportionsvis större i svenskspråkiga skolor.

Läsåret 1949—50 voro av samtliga elever i läroverken 88 379 (96.4 %) evangelisk-luterska, 1 056 (1.2 %) grekisk-katolska och 319 (0.3 %) kristna av annan trosbekännelse, medan 155 (0.2 %) tillhörde icke kristna trossamfund och 1 768 (1.9 %) voro inskrivna i civilregistret.

Nedanstående sammanställning belyser elevernas fördelning enligt hemort.

Lukuvoosi Läsår <i>Année scolaire</i>	Samassa kunnassa kuin koulu I samma kommun som skolan <i>Dans la même com- mune que l'école</i>		Toisessa kunnassa, enintään 20 km koulusta I annan kommun, högst 20 km från skolan <i>Dans une autre com- mune, à 20 km au plus de l'école</i>		Yli 20 km koulusta Över 20 km från skolan <i>À plus de 20 km de l'école</i>		Yhteensä Summa <i>Total</i>
		%		%		%	
1947—48	59 461	70.1	14 339	16.9	11 045	13.0	84 845
1948—49	62 011	70.7	13 292	15.1	12 437	14.2	87 740
1949—50	64 798	70.7	14 001	15.2	12 878	14.1	91 677

9. Oppilaat isän ammatin mukaan lukuvuonna 1949—50. — Eleverna efter faderns yrke läsåret 1949—50.

Élèves selon la profession du père, année scolaire 1949—50.

Isän ammatti — Faderns yrke <i>Profession du père</i>	Kaikki koulut Alla skolor <i>Toutes les écoles</i>	Valtion koulut Statskolor <i>Écoles de l'État</i>	Kunnall. ja yksityiset koulut Komm. och privata skolor <i>Écoles municipales et privées</i>			Suomenkieliset koulut Finskspråkiga skolor <i>Écoles finnoises</i>	Ruotsinkieliset koulut Svenskspråkiga skolor <i>Écoles suédoises</i>	Kaikki koulut Alla skolor <i>Toutes les écoles</i>	Valtion koulut Statskolor <i>Écoles de l'État</i>	Kunnall. ja yksityiset koulut Komm. och privata skolor <i>Écoles municipales et privées</i>			Suomenkieliset koulut Finskspråkiga skolor <i>Écoles finnoises</i>	Ruotsinkieliset koulut Svenskspråkiga skolor <i>Écoles suédoises</i>
	Luku — Antal — <i>Nombre</i>						%							
Maatalous sivuelinkeinoineen — Lantbruk med binäringar — <i>Agriculture ainsi que les occupations accessoires</i>	23 732	7 150	16 582	21 952	1 780	25.9	17.7	32.3	27.3	15.6				
Maanviljelijöitä, puutarhureita, metsänhoitajia, kalastajia, työnjohtajia, neuvoja y. m. — Lantbrukare, trädgårdsmästare, forstmästare, fiskare, arbetsledare, konsulenter m. fl.	22 027	6 694	15 333	20 420	1 607	24.0	16.6	29.9	25.4	14.1				
Maataloustyöntekijöitä — Lantbruksarbetare	1 705	456	1 249	1 532	173	1.9	1.1	2.4	1.9	1.5				
Teollisuus, käsityö ja rakennustoiminta — Industri, hantverk och byggnadsverksamhet — <i>Industrie, arts et métiers, construction</i>	27 245	12 954	14 291	23 619	3 626	29.7	32.1	27.8	29.5	31.9				
Työnantajia, päällystöä, toimistohenkilöitä — Arbetsgivare, chefskap, kontorspersonal	7 933	3 397	4 536	6 554	1 379	8.6	8.4	8.8	8.2	12.1				
Itsenäisiä käsityöläisiä — Självständiga hantverkare	4 964	2 293	2 671	4 377	587	5.4	5.7	5.2	5.5	5.2				
Palveluskuntaa ja työntekijöitä — Arbetare och tjänstepersonal	14 348	7 264	7 084	12 688	1 660	15.7	18.0	13.8	15.8	14.6				
Liikenne sekä posti-, lennätin- ja puhelinlaitos — Samfärdsel inkl. post-, telegraf- och telefonväsen — <i>Communications ainsi que postes, télégraphes et téléphones</i>	9 286	4 962	4 324	7 855	1 431	10.1	12.3	8.4	9.8	12.6				
Liikenteenharjoittajia, päällystöä, toimistohenkilöitä — Företagare, chefskap, kontorspersonal ..	3 847	1 928	1 919	3 269	578	4.2	4.8	3.7	4.1	5.1				
Palveluskuntaa ja työntekijöitä — Arbetare och tjänstepersonal	5 439	3 034	2 405	4 586	853	5.9	7.5	4.7	5.7	7.5				
Kauppa, pankit ja vakuutuslaitokset, ravintola ja hotelliliikheet — Handel, bank- och försäkringsverksamhet, hotell- och restaurangrörelse — <i>Commerce, banques et compagnies d'assurance, restaurants et hôtels</i>	11 313	5 263	6 050	9 414	1 899	12.4	13.1	11.8	11.7	16.7				
Liikkeenharjoittajia, päällystöä, toimistohenkilöitä — Företagare, chefskap, kontorspersonal	9 214	4 116	5 098	7 703	1 511	10.1	10.2	9.9	9.6	13.3				
Palveluskuntaa — Tjänstepersonal	2 099	1 147	952	1 711	388	2.3	2.9	1.9	2.1	3.4				
Julkinen toiminta — Offentlig verksamhet — <i>Services publics</i>	10 769	5 889	4 880	9 594	1 175	11.8	14.6	9.5	12.0	10.3				
Valtion, kirkon ja kunnan virkamiehiä ja toimistohenkilöitä — Tjänstemän och byråpersonal i statens, kyrkans och kommunens tjänst	7 197	3 635	3 562	6 513	684	7.8	9.0	6.9	8.2	6.0				
Palveluskuntaa — Tjänstepersonal	3 572	2 254	1 318	3 081	491	4.0	5.6	2.6	3.8	4.3				
Opetustoimi (korkeakoulut, koulut ja opistot) — Undervisning (högskolor, skolor, institut) — <i>Instruction [hautes écoles, écoles, instituts]</i>	3 598	1 703	1 895	3 157	441	3.9	4.2	3.7	3.9	3.9				
Opettajia — Lärare	3 277	1 529	1 748	2 883	394	3.6	3.8	3.4	3.6	3.5				
Palveluskuntaa — Tjänstepersonal	321	174	147	274	47	0.3	0.4	0.3	0.3	0.4				
Vapaat ammatit — Fria yrken — <i>Professions libérales</i>	2 978	1 221	1 757	2 413	565	3.2	3.0	3.4	3.0	4.9				
Lääkäreitä, apteekkareita, sairaanhoitajia y. m. — Läkare, apotekare, sjuksköterskor m. fl.	1 596	615	981	1 296	300	1.7	1.5	1.9	1.6	2.6				
Kirjailijoita, taiteilijoita, sanomalehtimiehiä y. m. — Författare, konstnärer, redaktörer m. fl.	737	314	423	588	149	0.8	0.8	0.8	0.7	1.3				
Yhdistysten, asianaotoimistojen y. m. virkailijoita ja toimistohenkilöitä — Tjänstemän och kontorspersonal i föreningsars, advokatbyråers m. fl. tjänst	645	292	353	529	116	0.7	0.7	0.7	0.7	1.0				
Kotiapulaisia ja siivoojia — Hembiträden och städerskor — <i>Domestiques et femmes de ménage</i>	459	169	290	412	47	0.5	0.4	0.6	0.5	0.4				
Muut toimet — Övriga yrken — <i>Autres professions</i> ..	2 297	1 028	1 269	1 880	417	2.5	2.6	2.5	2.3	3.7				
Yhteensä — Summa — <i>Total</i>	91 677	40 339	51 338	80 296	11 381	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0				

Kun oppikouluja koskevat tilastokaavakkeet uudistettiin vuonna 1947, muutettiin myös taulu, joka koski oppilaiden jakaantumista kotipaikan mukaan. Tämän vuoksi keskenään verrannollisia lukuja voidaan saada vain kolmelta viimeiseltä vuodelta. Kuten asetelmasta ilmenee suhdeluvut ovat mainittuina vuosina muuttuneet vain vähän.

Taulukosta 9 ilmenee oppilaiden ryhmitys isäntä tai äidin ammatin mukaan lukuvuonna 1949—50 absoluuttisin ja suhdeluvuin. Äidin ammatti on otettu huomioon vain silloin, kun hän on ollut perheen pääasiallinen huoltaja. Jako, joka on sopeutettu väestötalaston ammattinimikkeistön mukaiseksi, on pysynyt muuttumattomana vuodesta 1941 lähtien. Lukuvuonna 1940—41 käsitti elinkeinoryhmä maatalous sivuelinkeinoineen 17.9 % koko oppilasmäärästä, lukuvuonna 1948—49 25.7 % ja lukuvuonna 1949—50 25.9 %. Lisäys johtuu pääasiallisesti siitä, että lukuisia uusia kouluja on perustettu maaseudulle.

Suurin kaikista ryhmistä, nimittäin teollisuus, käsityö ja rakennustoiminta, joka lukuvuodesta 1940—41 on lisääntynyt 4.9 %, käsitti viime lukuvuonna 29.7 % oppilaiden kokoluusta.

Kaikkien muiden ammattiryhmien osuus oppilasluvusta on vähentynyt, lukuunottamatta kotiapulaisia ja siivoojia, joiden osuus on pysynyt muuttumattomana.

Verrattaessa keskenään vanhempien jakautumista ammatteihin suomenkielisissä ja ruotsinkielisissä kouluissa kiintyy huomio siihen, että ryhmät maatalous sivuelinkeinoineen ja julkinen toiminta ovat suhteellisen voimakkaasti edustettuina suomenkielisissä kouluissa, sen sijaan kauppa, vapaat ammatit sekä teollisuus, käsityö ja rakennustoiminta ruotsinkielisissä kouluissa.

Maatalousväestön lapsista kävi vain 30.0 % valtionkoulua. Tämä johtuu siitä, että valtionkoulujen lukumäärä varsinaisella maaseudulla on hyvin pieni.

Taulukosta 10 ilmenevät tärkeimmät tiedot vapaaoppilaista. Vapaaoppilailla tarkoitetaan tässä niitä oppilaita, jotka kokonaan tai osittain on vapautettu lukukausimaksun suorittamisesta.

Då de statistiska formulären rörande läroverken omarbetades år 1947, ändrades även tabellen rörande elevernas fördelning efter hemort. På grund härav kunna jämförbara uppgifter endast erhållas för de tre senaste åren. Såsom ur sammanställningen framgår ha relationstalen för nämnda läsår undergått endast små förändringar.

Av tabell 9 framgår fördelningen av eleverna efter faders eller moders yrke läsåret 1949—50 i absoluta och relativa tal. Moderns yrke har beaktats endast i de fall, då hon varit familjens huvudsakliga försörjare. Indelningen, som avpassats efter befolkningsstatistikens yrkesnomenklatur, har förblivit oförändrad sedan år 1941. Läsåret 1940—41 omfattade näringsgrenen lantbruk med bönäringar 17.9 % av hela antalet elever, läsåret 1948—49 25.7 % och läsåret 1949—50 25.9 %. Ökningen beror främst på att talrika nya skolor grundats på landsbygden.

Den största av alla grupper, nämligen industri, hantverk och byggnadsverksamhet, som sedan läsåret 1940—41 ökat med 4.9 %, omfattade senaste läsår 29.7 % av totalantalet elever.

Samtliga övriga yrkesgruppers relativa andel i elevnumerären har minskats, med undantag för hembiträden och städerskor, vilkas andel förblivit oförändrad.

Vid en jämförelse mellan föräldrarnas yrkesfördelning i finskspråkiga och svenskspråkiga skolor fäster man sig vid att grupperna lantbruk med bönäringar och offentlig verksamhet är proportionsvis starkt företrädda i de finska skolorna, handel, fria yrken samt industri, hantverk och byggnadsverksamhet åter i de svenska skolorna.

Av jordbruksbefolkningens barn besökte blott 30.0 % statsskola. Detta beror på att antalet statsskolor på den egentliga landsbygden är mycket litet.

Ur tabell 10 framgår de viktigaste uppgifterna om frieleverna. Med frielever avses här de elever, som helt eller delvis befriats från terminsavgift.

10. Vapaaoppilaat. — Frieleverna. — Boursiers.

	1944— 45	1945— 46	1946— 47	1947— 48	1948— 49	1949— 50	1944— 45	1945— 46	1946— 47	1947— 48	1948— 49	1949— 50
	Luku — Antal — Nombre						% kaikista oppilaista % av hela elevantalet en % du total des élèves					
Valtionkoulut — Statsskolor — <i>Écoles de l'État</i>	12 362	11 734	11 293	11 612	12 215	12 571	37.4	34.1	31.7	31.1	32.1	31.2
Kunn. ja yksityisk. — Komm. o. privatskolor — <i>Écoles municipales et privées</i>	7 381	7 104	7 534	7 460	8 080	8 484	18.6	16.5	16.6	15.8	16.5	16.5
Kaikkiaan — Inalles — Total	19 743	18 838	18 827	19 072	20 295	21 055	27.1	24.1	23.2	22.6	23.3	23.2

Vapaaoppilaiden luku oli suhteellisesti suurin lukuvuonna 1940—41, jolloin se oli 1/3 kaikista oppilaista. Sen jälkeen suhdeluku on pienentynyt eikä ollut lukuvuonna 1949—50 edes neljäsosaa kaikista oppilaista. Valtionkouluissa oli mainittuna lukuvuonna suhteellisesti kaksi kertaa niin paljon vapaaoppilaita kuin yksityiskouluissa.

Lukuvuosina 1938—39 ja 1946—50 oppikouluihin otettujen uusien oppilaiden lukumäärä ilmenee seuraavasta taulukosta.

Antalet frielever var procentuellt störst läsåret 1940—41, då det utgjorde drygt 1/3 av alla elever. Därefter har relationstalet sjunkit och utgjorde läsåret 1949—50 mindre än en fjärdedel av samtliga elever. I statsskolorna funnos sistnämnda läsår proportionsvis nästan dubbelt flere frielever än i privatskolorna.

Antalet till läroverken nyintagna elever läsaren 1938—39 och 1946—50 framgår av följande tabell.

11. Uudet oppilaat. — Nya elever. — *Élèves nouveaux.*

Lukuvuosi Läsår <i>Année scolaire</i>	Valtionkoulut — Statsskolor <i>Écoles de l'État</i>			Kunnalliset ja yksityiskoulut Kommunala och privata skolor <i>Écoles municipales et privées</i>			Kaikki koulut Samtliga skolor <i>Toutes les écoles</i>
	Suomenk. Finskpr. <i>Finnoises</i>	Ruotsink. Svenskspr. <i>Suèdoises</i>	Yhteensä Summa <i>Total</i>	Suomenk. Finskpr. <i>Finnoises</i>	Ruotsink. Svenskspr. <i>Suèdoises</i>	Yhteensä Summa <i>Total</i>	
1938—39	5 126	754	5 880	5 997	940	6 937	12 817
1946—47	7 239	1 089	8 328	11 146	1 246	12 392	20 720
1947—48	7 126	1 154	8 280	11 027	1 268	12 295	20 575
1948—49	7 056	1 134	8 190	11 492	1 286	12 778	20 968
1949—50	7 685	1 246	8 931	11 543	1 276	12 819	21 750

Lukuvuonna 1949—50 lisääntyi uusien oppilaiden kokonaismäärä verrattuna edelliseen vuoteen, lähinnä sen vuoksi, että oppilaiden luku suomenkielisissä valtionkouluissa lisääntyi. Verrattaessa lukuvuoteen 1938—39 voidaan todeta lisäystä kautta linjan, mutta suurin se oli suomenkielisten yksityiskoulujen osalta.

Taulukko 12 osoittaa, että oppikoulut ovat saaneet I luokan oppilaansa yhä suuremmassa määrässä kansakoulusta. Valmistavien koulujen suhteellinen osuus on vuodesta 1938—39 pienentynyt hyvin voimakkaasti.

Läsåret 1949—50 ökades totalantalet nya elever jämfört med föregående år, främst beroende på att antalet elever i finskspråkiga statsskolor ökades. Vid en jämförelse med läsåret 1938—39 kan en ökning över hela linjen konstateras, men störst var den i fråga om finskspråkiga privatskolor.

Tabell 12 utvisar att allt flere elever på I klassen i läroverken besökt folkskola. De förberedande skolornas relativa andel har sedan läsåret 1938—39 minskats mycket kraftigt.

12. I luokan uudet oppilaat pohjakoulun mukaan. — I klassens nya elever efter bottenkola. — *Les élèves nouveaux de la première classe d'après leur instruction primaire.*

Lukuvuosi Läsår <i>Année scolaire</i>	I luokalle otettiin uusia oppilaita — Till I klassen intogs nya elever <i>Élèves reçus dans la 1 re classe</i>						
	Kansakouluista Från folkskolor <i>Venant des écoles primaires</i>		Valmistavista kouluista Från förberedande skolor <i>Venant des écoles préparatoires</i>		Munalta Övriga <i>Autres</i>		Yhteensä Summa <i>Total</i>
1938—39	6 442	84.9	739	9.7	210	5.4	7 391
1946—47	14 762	91.4	735	4.6	653	4.0	16 150
1947—48	15 145	92.9	647	4.0	507	3.1	16 299
1948—49	15 823	94.7	377	2.2	515	3.1	16 715
1949—50	17 494	97.0	134	0.7	409	2.3	18 037

Voimakas vähentyminen viime vuosina johtuu siitä, että laki oppivelvollisuudesta vuonna 1946 muutettiin siten, että kouluvelvollisuusikässä olevia lapsia ei saa ottaa oppilaisiksi sellaisiin kouluihin, joissa opetusta ei anneta yhtä monena viikkotuntina ja yhtä monena lukuvuonna kuin kansakoulun vastaavalla asteella.

Seuraavasta asetelmasta ilmenevät luokalle jääneiden oppilaiden suhdeluvut vuosina 1939 ja 1947—50.

Den starka minskningen under de senaste åren beror på att lagen om läroplikt ändrades år 1946 sålunda att barn i läropliktsåldern inte få intagas som elever i sådana skolor, i vilka undervisning inte meddelas under lika många veckotimmar och lika många läsår som på folkskolans motsvarande stadium.

Ur följande sammanställning framgår relativa antalet på klassen kvarstannade elever åren 1939 och 1947—50.

	1939	1947	1948	1949	1950
Valtionkoulut — Statsskolor — <i>Écoles de l'État</i>	18.0	17.9	18.2	17.7	17.3
Kunnalliset ja yksityiskoulut — Kommunala och privata skolor — <i>Écoles municipales et privées</i>	18.8	16.6	16.7	16.2	16.1
Kaikki oppikoulut — Samtliga läroverk — <i>Toutes les écoles secondaires</i>	18.4	17.2	17.4	16.9	16.6

Näistä: — Därav: — *Dont:*

Suomenkieliset — Finskpråkiga — <i>Finnoises</i>	18.5	17.4	17.5	17.1	16.3
Ruotsinkieliset — Svenskspråkiga — <i>Suèdoises</i>	18.1	15.3	16.6	15.5	15.0
Keskikouluaste — Mellanskolstadiet — <i>Écoles moyennes</i>	17.8	17.0	17.1	16.7	16.0
Lukioaste — Gymnasialstadiet — <i>Classes supérieures</i>	20.5	17.8	18.5	18.0	17.1

Suhdeluvut olivat vuosina 1947—50 kauttaaltaan pienemmät kuin ennen sotaa. Vähentyminen on suurin lukioasteella, josta voidaan vetää johtopäätös, että koulut ovat jossain määrin voineet helpottaa vaatimuksia, sen jälkeen kun matematiikka ja reaali-koe tulivat vaihtoehtoisiksi.

Muuten kiintyy huomio siihen, että luokalle jääneiden lukumäärä oli suhteellisesti jonkin verran suurempi suomenkielisissä kuin ruotsinkielisissä kou-

Procenttalen voro åren 1947—50 genomgående lägre än före kriget. Minskningen är störst i fråga om gymnasialstadiet, varav man kan draga slutsatsen, att skolorna i någon mån kunnat sänka fordringarna sedan matematiken och realprovet i studentexamen blivit inbördes valbara.

För övrigt fäster man sig vid att antalet kvarstannade varit proportionsvis något större i de finskspråkiga skolorna än i de svenskspråkiga. Följande

luissa. Seuraavat numerot, jotka koskevat kaikkia kouluja, osoittavat, kuinka monta % oppilaista vuonna 1950 jäi luokalle: I lk. 12.6, II lk. 18.8, III lk. 18.1, IV lk. 16.5, V lk. 14.3, VI lk. 22.7, VII lk. 21.6 %.

6. Oppikoulujen menot ja tulot.

Taulukosta 13 käyvät ilmi oppikoulujen menot lukuvuosina 1938—39 ja 1946—50.

siffror, vilka hänföra sig till samtliga skolor, utvisa huru många % av eleverna år 1950 kvarstannade på klassen: I kl. 12.6, II kl. 18.8, III kl. 18.1, IV kl. 16.5, V kl. 14.3, VI kl. 22.7, VII kl. 21.6 %.

6. Läroverkens utgifter och inkomster.

Av tabell 13 framgå läroverkens utgifter läsåren 1938—39 och 1946—50.

13. Oppikoulujen menot, 1 000 mk. — Läroverkens utgifter, 1 000 mk. — Dépenses des écoles secondaires.

Lukuvuosi Läsår Année scolaire	Valtionkoulut — Statskolor Écoles de l'État			Kunnalliset ja yksityiset koulut Kommunala och privata skolor Écoles municipales et privées			Kaikki oppikoulut Samtliga läroverk Toutes les écoles secondaires		
	Suomenk. Finsksp. Finnoises	Ruotsink. Svensksp. Suédoises	Yhteensä Summa Total	Suomenk. Finsksp. Finnoises	Ruotsink. Svensksp. Suédoises	Yhteensä Summa Total	Suomenk. Finsksp. Finnoises	Ruotsink. Svensksp. Suédoises	Yhteensä Summa Total
1938—39	68 816	15 362	84 178	52 993	15 823	68 816	121 809	31 185	152 994
1946—47	319 145	57 516	376 661	337 572	63 142	400 714	656 717	120 658	777 375
1947—48	545 612	101 503	647 115	563 494	102 263	665 757	1 109 106	203 766	1 312 872
1948—49	611 172	115 873	727 045	696 267	124 790	821 057	1 307 439	240 663	1 548 102
1949—50	777 332	154 150	931 482	864 022	145 958	1 009 980	1 641 354	300 108	1 941 462

Kaikkina niinä vuosina, joihin taulukko kohdistuu, kaikkien koulumuotojen menot ovat jatkuvasti lisääntyneet.

Tämä nousu on osittain todellista — johtuen koulujen luvun lisääntymisestä — mutta lähinnä on rahanarvon aleneminen ollut vaikuttamassa. Verrattaessa viime lukuvuotta ja lähinnä talvisotaa edeltänyttä lukuvuotta voidaan todeta, että valtionkoulujen menot ovat 11-kertaiset ja kunnallisten sekä yksityisten koulujen 15-kertaiset. Suomenkielisten koulujen menot ovat lisääntyneet huomattavasti enemmän kuin ruotsinkielisten. Ennen sotaa olivat suomenkielisten oppikoulujen menot noin neljä kertaa suuremmat kuin ruotsinkielisten, lukuvuonna 1949—50 runsaasti viisi kertaa suuremmat. Tämä johtuu tietysti siitä, että suomenkielisten koulujen lukumäärä on lisääntynyt nopeammassa tahdissa.

Taulukossa 14 annetaan yksityiskohtaisempia tietoja oppikoulujen menoista.

Under alla de läsår tabellen omfattar ha utgifterna för samtliga skolutyper kontinuerligt stigit.

Denna stegring är delvis verklig, beroende på att antalet skolor ökats, men främst har nedgången av penningvärdet inverkat. Vid en jämförelse mellan senaste läsår och läsåret närmast före vinterkriget kan konstateras, att statsskolornas utgifter 11-dubblats och de kommunala och privata skolorna nästan 15-dubblats. De finskspråkiga skolornas utgifter ha ökats betydligt mera än de svenskspråkigas. Före kriget voro de finskspråkiga läroverkens utgifter inemot fyra gånger större än de svenskspråkigas, läsåret 1949—50 drygt fem gånger. Detta beror givetvis på att antalet finskspråkiga skolor ökats i snabbare takt.

Tabell 14 innehåller mera detaljerade uppgifter om läroverkens utgifter.

14. Menot ryhmittäin, 1 000 mk. — Utgifterna gruppvis, 1 000 mk. — Dépenses des écoles secondaires.

Lukuvuosi Läsår Année scolaire	Opettajain palkkaus Lärarnas avlöning Gages du personnel enseignant		Lämmitys, valaistus, sil- vovus, opetuskalusto y. m. För värme, lyse, städning, undervisningsmaterial m. m. Chauffage, éclairage, matériel scolaire, etc.		Koulutalon hoito- ja kor- jauskustannukset y. m. Skötsel och reparation av skolhuset m. m. Entretien et réparations de la maison d'école		Todellinen vuokra Faktisk hyra Loyer		Yhteensä Summa Total
	1 000 mk	%	1 000 mk	%	1 000 mk	%	1 000 mk	%	
Valtionkoulut — Statskolor — Écoles de l'État									
1938—39....	66 324	78.8	12 640	15.0	4 781	5.7	433	0.5	84 178
1946—47....	299 202	79.4	57 792	15.3	17 526	4.7	2 141	0.6	376 661
1947—48....	520 484	80.4	103 502	16.1	20 362	3.1	2 767	0.4	647 115
1948—49....	601 928	82.8	104 179	14.3	18 203	2.5	2 735	0.4	727 045
1949—50....	778 637	80.0	150 496	15.5	41 169	4.2	2 349	0.3	972 651
Kunnalliset ja yksityiskoulut — Kommunala och privata skolor — Écoles municipales et privées									
1938—39....	52 199	75.9	9 573	13.9	3 762	5.4	3 282	4.8	68 816
1946—47....	308 421	77.0	72 384	18.1	9 375	2.3	10 534	2.6	400 714
1947—48....	529 358	79.5	104 558	15.7	16 977	2.6	14 864	2.2	665 757
1948—49....	618 860	75.4	163 584	19.9	21 044	2.6	17 569	2.1	821 057
1949—50....	743 260	71.7	238 265	23.0	27 275	2.6	28 455	2.7	1 037 255
Kaikki koulut — Alla skolor — Toutes les écoles									
1938—39....	118 523	77.5	22 213	14.5	8 543	5.6	3 715	2.4	152 994
1946—47....	607 623	78.2	130 176	16.7	26 901	3.5	12 675	1.6	777 375
1947—48....	1 049 842	80.1	208 060	15.8	37 339	2.8	17 631	1.3	1 312 872
1948—49....	1 220 788	78.9	267 763	17.3	39 247	2.5	20 304	1.3	1 548 102
1949—50....	1 521 897	75.7	388 761	19.4	68 444	3.4	30 804	1.5	2 009 906

Verrattomasti tärkein menoerä oli opettajien palkkaus, joka teki jonkin verran yli 3/4 kaikista menoista. Menot lämmityksestä, valaistuksesta, siivouksesta ja opetuskalustosta olivat lukuvuonna 1949—50 19.4 % vastaten 14.5 % ennen sotaa. Korjauskustannusten suhteellinen osuus on viime vuosina ollut pienempi kuin ennen sotaa, johtuen siitä, että säästäväisyysistä on suoritettu vain kaikkein välttämättömmiä korjauksia. Vuokrilla on tavallisesti vain vähäinen merkitys oppikoulujen menoissa.

Seuraava taulukko osoittaa eri kouluryhmien keskimääräiset vuotuisenot oppilasta kohden viime vuosina.

15. Keskimääräiset vuosikustannukset oppilasta kohden, mk. — Ärliga medelkostnader per elev, mk.

Les dépenses moyennes par élève, mk.

Lukuvuosi Läsår Année scolaire	Valtionkoulut — Statsskolor <i>Écoles de l'État</i>			Kunnalliset ja yksityiset koulut — Kommunala och privata skolor <i>Écoles municipales et privées</i>					
	Suomenk. Finskspr. <i>Finnoises</i>	Ruotsink. Svenskspr. <i>Suèdoises</i>	Kaikki koulut Alla skolor <i>Toutes les écoles</i>	Kaikkiaan — Inalles — Total			Siitä valtionapu — Därav understöd av staten — Subvention de l'État		
				Suomenk. Finskspr. <i>Finnoises</i>	Ruotsink. Svenskspr. <i>Suèdoises</i>	Kaikki koulut Alla skolor <i>Toutes les écoles</i>	Suomenk. Finskspr. <i>Finnoises</i>	Ruotsink. Svenskspr. <i>Suèdoises</i>	Kaikki koulut Alla skolor <i>Toutes les écoles</i>
1938—39	3 525	4 987	3 728	2 420	3 345	2 585	1 548	1 854	1 603
1946—47	12 798	17 013	13 324	8 714	11 922	9 101	4 525	6 163	4 722
1947—48	20 076	25 241	20 765	13 864	18 831	14 443	8 374	11 629	8 753
1948—49	22 351	29 156	23 255	16 187	22 199	16 885	7 240	13 317	7 946
1949—50	27 619	38 073	28 992	20 444	25 845	21 084	11 440	13 629	11 700

Kustannukset oppilasta kohden ovat valtionkouluissa huomattavasti suuremmat kuin yksityiskouluissa, mikä johtuu siitä, että opettajien palkat ensinmainituissa keskimäärin ovat korkeammat. Tämä taas on yhteydessä sen kanssa, että keskikoulujen luku, joissa opettajien pätevyys on alempi, on paljon pienempi valtionkoulujen kuin yksityiskoulujen osalta. Lukuvuonna 1949—50 kustannukset oppilasta kohden olivat valtionkouluissa noin 37.5 % suuremmat kuin yksityiskouluissa. Samoin olivat keskimääräiset kustannukset oppilasta kohden ruotsinkielisissä kouluissa korkeammat kuin suomenkielissä.

Kaikkien oppikoulujen kokonaistulot 1949—50 — lukuunottamatta valtion ja kunnan avustuksia — olivat 458.1 milj. mk. Tästä summasta kertyi valtionkouluille 100.7 milj. mk, siitä 76.2 milj. mk oppilasmaksuina ja 24.5 milj. mk muina tuloina. Vastaaavat määrät yksityiskouluissa olivat: oppilasmaksuja 293.0 milj. ja muita tuloja 64.4 milj. eli yhteensä 357.4 milj. mk.

Taulukosta 16 ilmenevät oppikoulujen tulot lukuvuosina 1946—50.

Den ojämförligt viktigaste utgiftsposten utgjorde lärarnas avlöning, som uppgick till något över 3/4 av samtliga utgifter. Utgifterna för värme, lyse, städning och undervisningsmaterial stego läsåret 1949—50 till 19.4 % mot 14.5 % före kriget. Reparationskostnadernas procentuella andel ha under de senaste åren varit mindre än före kriget, beroende på att man av sparsamhetsskäl endast lätit utföra de allra nödvändigaste reparationerna. Hyrorna spela vanligen en obetydlig roll i läroverkens ekonomi.

Följande tabell utvisar de olika skolgruppernas årskostnader i genomsnitt per elev under de senaste åren.

Kostnaderna per elev äro i statsskolorna, betydligt större än i privatskolorna, på grund av att lärarnas löner i de förstnämnda i genomsnitt äro högre. Detta åter sammanhänger med att bland statsskolorna antalet mellanskolor, i vilka lärarnas kompetens är lägre, är långt mindre än bland privatskolorna. Lsåret 1949—50 voro kostnaderna per elev i statsskolorna c:a 37.5 % större än i privatskolorna. Likaså voro medelkostnaderna per elev högre i de svenskspråkiga än i de finskspråkiga skolorna.

De sammanlagda inkomsterna 1949—50 för alla läroverk — exklusive understöd av stat och kommun — belöpte sig till 458.1 milj. mk. Av denna summa inflöt till statsskolorna 100.7 milj. mk, därav 76.2 milj. mk i elevavgifter och 24.5 milj. mk i övriga inkomster. Motsvarande belopp för privatskolorna voro: elevavgifter 293.0 milj. och övriga inkomster 64.4 milj. eller sammanlagt milj. mk 357.4.

Tabell 16 belyser läroverkens inkomster läsåren 1946—50.

16. Oppikoulujen tulot, 1 000 mk. — Läroverkens inkomster, 1 000 mk. — Revenus des écoles supérieures, 1 000 mk.

Lukuvuosi Läsår Année scolaire	Oppilasmaksut Elevavgifter <i>Rétributions</i>		Avustukset kunnallisille ja yksityiskouluille Understöd åt kommunala och privata skolor <i>Subventions aux écoles municipales et privées</i>		Muut tulot Övriga inkomster <i>Autres revenus</i>		Yhteensä Summa <i>Total</i>		
	Valtion koul. Statsskolor <i>Écoles de l'État</i>	Kunnalliset ja yksityiset koulut Kommunala och privata skolor <i>Écoles municipales et privées</i>	Valtiolta Av staten <i>De l'État</i>	Kunnalta Av kommunen <i>Commune</i>	Valtion koul. Statsskolor <i>Écoles de l'État</i>	Kunnalliset ja yksityiset koulut Kommunala och privata skolor <i>Écoles municipales et privées</i>	Valtion koul. Statsskolor <i>Écoles de l'État</i>	Kunnalliset ja yksityiset koulut Kommunala och privata skolor <i>Écoles municipales et privées</i>	Kaikki oppi- koulut Samtliga läroverk <i>Toutes les écoles secondaires</i>
1938—39	14 441	22 005	44 002	2 510	122	4 407	14 563	72 924	87 487
1946—47	22 834	129 178	214 867	16 422	654	23 908	23 488	384 375	407 863
1947—48	61 768	183 815	416 162	23 272	11 658	38 345	73 426	661 594	735 020
1948—49	71 757	193 102	394 856	28 143	19 114	51 052	90 871	667 153	758 024
1949—50	76 264	292 993	600 633	50 826	24 468	64 397	100 732	1 008 849	1 109 581

Yksityiskouluissa suurimpana tuloeränä on ollut valtionapu, joka k. o. vuonna vaihteli 53:sta 63:een prosenttiin kaikista tuloista. Oppilasmaksujen osuus taas on vaihdellut 34:stä 38:aan prosenttiin.

Taulukossa 17 on tietoja oppilasmaksuista valtion-, kunnallisissa ja yksityiskouluissa.

I privatskolorna har den största inkomstposten varit statsunderstödet, som under ifrågavarande år varierat mellan 53 och 63 procent av de totala inkomsterna. Elevavgifternas andel ha åter varierat mellan 34 och 38 procent.

Tabell 17 innehåller uppgifter om elevavgifterna i statens, kommunens och privata skolor.

17. Oppilasmaksut, 1 000 mk. — Elevavgifter, 1 000 mk. — Rétributions scolaires.

Lukuvuosi Läsår Année scolaire	Valtionkoulut — Statskolor Écoles de l'État			Kunnalliset ja yksityiset koulut Kommunala och privata skolor Écoles municipales et privées			Kaikki oppikoulut Samtliga läroverk Toutes les écoles secondaires		
	Suomenk. Finsksp. Finnoises	Ruotsink. Svenskspr. Suédoises	Yhteensä Summa Total	Suomenk. Finsksp. Finnoises	Ruotsink. Svenskspr. Suédoises	Yhteensä Summa Total	Suomenk. Finsksp. Finnoises	Ruotsink. Svenskspr. Suédoises	Yhteensä Summa Total
1938—39	12 468	1 973	14 441	17 572	4 433	22 005	30 040	6 406	36 446
1946—47	20 378	2 456	22 834	112 440	16 738	129 178	132 818	19 194	152 012
1947—48	55 406	6 362	61 768	159 425	24 390	183 815	214 831	30 752	245 583
1948—49	63 159	8 598	71 757	160 810	32 292	193 102	223 969	40 890	264 859
1949—50	66 864	9 400	76 264	255 557	37 436	292 993	322 421	46 836	369 257

Oppilasmaksut lisääntyivät lukuvuonna 1949—50 valtionkouluissa 6.3 % ja yksityiskouluissa 51.7 % verrattuna edelliseen vuoteen.

Elevavgifterna ökades läsåret 1949—50 i statskolorna med 6.3 % och i privatskolorna med 51.7 % jämfört med föregående år.

7. Ylioppilastutkinto.

Ylioppilaskokelaiden koko lukumäärä oli suurin vuosina 1945 ja 1946, mikä johtui siitä, että monien miesoppilaiden ylioppilastutkinto oli viivästynyt vuoden tai pari sodan johdosta. Jollei näitä poikkeuksellisia vuosia oteta huomioon, ylioppilaskokelaiden kokonaismäärä oli suurin vuonna 1950. Yksityiskohtaisempia tietoja ylioppilaskokelaista vuonna 1939 ja vuosina 1947—50 on allaolevassa taulukossa.

7. Studentexamen.

Totalantalet studentkandidater var störst åren 1945 och 1946 beroende på att många manliga elevers studentexamen på grund av kriget fördröjts med ett eller par år. Ifall dessa exceptionella år inte beaktas var totalantalet abiturienter störst år 1950. Mera detaljerade uppgifter om studentkandidaterna år 1939 och åren 1947—50 framgå av nedanstående tabell.

18. Ylioppilaskokelaat. — Studentkandidater. — Épreuves écrites de baccalauréat, nombre des candidats.

Vuosi År Années	Varsinaisia oppilaita — Ordinarie elever — Élèves ordinaires						Yksityisoppilaita Privatelever Élèves privées		Sotilaskirjoitukset Militärskrivningar Épreuves des ex-combattants
	Keväällä — Om våren — Au printemps			Syksyllä — Om hösten — En automne			Keväällä Om våren Au printemps	Syksyllä Om hösten En automne	
	Suomenk. koulut Finsksp. skolor Écoles finnoises	Ruotsink. koulut Svenskspr. skolor Écoles suédoises	Yhteensä Summa Total	Suomenk. koulut Finsksp. skolor Écoles finnoises	Ruotsink. koulut Svenskspr. skolor Écoles suédoises	Yhteensä Summa Total			
1939..	2 164	488	2 652	366	120	486	13	55	—
1947..	2 879	524	3 403	360	101	461	141	24	678
1948..	2 766	460	3 226	567	124	691	125	58	212
1949..	3 089	498	3 587	533	98	631	160	78	93
1950..	3 560	525	4 085	529	95	624	152	62	40

Niiden suomenkielisten varsinaisten oppilaiden luku, jotka ottivat osaa ylioppilaskirjoituksiin keväällä, oli vuonna 1950 lisääntynyt 1 396 eli 64.5 %, verrattuna sotaedeltäneeseen aikaan. Vastaava liissäys ruotsinkielisten osalta oli 37 eli 7.6 %.

Antalet ordinarie finskspråkiga elever, som deltagit i studentskrivningarna om våren, hade år 1950 ökat med 1396 eller 64.5 % jämfört med före kriget. Motsvarande ökning för de svenskspråkiga utgjorde 37 eller 7.6 %.

19. Hyväksytyt kokelaat. — Godkända kandidater. — Candidats reçus.

Vuosi År Années	Varsinaisia oppilaita — Ordinarie elever — Élèves ordinaires						Yksityisoppilaita Privatelever Élèves privées		Sotilaskirjoitukset Militärskrivningar Épreuves des ex-combattants	Kaikkiaan Inalles Total
	Keväällä — Om våren — Au printemps			Syksyllä — Om hösten — En automne			Keväällä Om våren Au printemps	Syksyllä Om hösten En automne		
	Suomenk. koulut Finsksp. skolor Écoles finnoises	Ruotsink. koulut Svenskspr. skolor Écoles suédoises	Yhteensä Summa Total	Suomenk. koulut Finsksp. skolor Écoles finnoises	Ruotsink. koulut Svenskspr. skolor Écoles suédoises	Yhteensä Summa Total				
1939..	1 797	365	2 162	292	93	385	74	38	—	2 659
1947..	2 545	419	2 964	265	76	341	99	15	244	3 663
1948..	2 199	334	2 533	463	94	557	56	35	55	3 236
1949..	2 557	398	2 955	386	71	457	82	51	23	3 568
1950..	3 034	426	3 460	421	71	492	83	38	9	4 082

Vuonna 1950 lisääntyi hyväksytyjen kokelaiden luku edelliseen vuoteen verrattuna 514. Hyväksytyjen kokelaiden koko luku vuonna 1950 on hyvin suuri, kun otetaan huomioon, että vastaava numero Ruotsin osalta käytettävissä olevien ennakkotietojen mukaan oli 4 497.

Taulukosta 20 ilmenee uusien ylioppilaiden jakaantuminen sukupuolen mukaan (lukuunottamatta yksityisoppilaita).

År 1950 ökades antalet godkända kandidater jämfört med föregående år med 514. Totalantalet godkända kandidater år 1950 är mycket stort, då man betänker att motsvarande siffra för Sverige enligt till buds stående preliminära uppgifter var 4 497.

Tabell 20 utvisar de nya studenternas fördelning efter kön (privatelever inte medräknade).

20. Hyväksytyt kokelaat. — Godkända kandidater. — *Candidats reçus.*

Vuosi År Années	Suomenkieliset koulut Finskspråkiga skolor <i>Écoles finnoises</i>		Ruotsinkieliset koulut Svenskspråkiga skolor <i>Écoles suédoises</i>		Kaikkiaan Inalles <i>Total</i>		
	Poikia Gossar <i>Garçons</i>	Tyttöjä Flickor <i>Filles</i>	Poikia Gossar <i>Garçons</i>	Tyttöjä Flickor <i>Filles</i>	Poikia Gossar <i>Garçons</i>	Tyttöjä Flickor <i>Filles</i>	Yhteensä Inalles <i>Total</i>
1939	1 148	941	232	160	1 380	1 101	2 481
1947	1 451	1 588	242	268	1 693	1 856	3 549
1948	1 272	1 441	228	204	1 500	1 645	3 145
1949	1 358	1 607	268	202	1 626	1 809	3 435
1950	1 635	1 829	262	235	1 897	2 064	3 961

Talvisotaa lähinnä edeltäneinä vuosina miesylioppilaita olivat enemmistönä, mutta vuosina 1947—50 enemmistö oli naisia. Siten naisten luku vuonna 1950 oli 2 064 eli 52.1 % kaikista hyväksytyistä kokelaista. Ruotsissa oli samana vuonna ylioppilaita naisia vain 1 795 eli 39.9 %.

Taulukosta 21 ilmenee, kuinka monta varsinaista oppilasta hyväksyttiin kevään kirjoituksissa ja millaisin arvosanoin.

Ären närmast före vinterkriget voro de manliga studenterna i majoritet, men under åren 1947—50 utgjordes flertalet av kvinnor. Sålunda uppgick antalet kvinnor år 1950 till 2 064 eller till 52.1 % av totalantalet godkända kandidater. I Sverige var samma år endast 1 795 eller 39.9 % av studenterna kvinnor.

Av tabell 21 framgår, huru många av de ordinarie eleverna, som godkändes i vårens skrivningar och med vilka vitsord.

21. Hyväksytyt yleisarvosanan mukaan. — Godkända efter det allmänna vitsordet.

Élèves ayant fait leur baccalauréat, classés d'après la note reçue.

Kevätlukukausi Vårterminen <i>Semestre du printemps</i>	Varsinaisia oppilaita hyväksytty yleisarvosanalla — Ordinarie elever godkända med vitsordet <i>Élèves ordinaires ayant fait leur baccalauréat avec la note</i>									
	Suomenkieliset koulut Finskspråkiga skolor <i>Écoles finnoises</i>			Ruotsinkieliset koulut Svenskspråkiga skolor <i>Écoles suédoises</i>			Kaikki koulut Alla skolor <i>Toutes les écoles</i>			Yhteensä Summa <i>Total</i>
	l	cl	a	l	cl	a	l	cl	a	
1946	299	994	622	47	183	88	346	1 177	710	2 233
1947	399	1 392	754	64	220	135	463	1 612	889	2 964
1948	248	1 073	878	34	157	143	282	1 230	1 021	2 533
1949	344	1 309	904	64	186	148	408	1 495	1 052	2 955
1950	486	1 560	988	73	192	161	559	1 752	1 149	3 460

Kaikkina vuosina, joihin taulukko kohdistuu, niiden ylioppilaiden luku, jotka on hyväksytty yleisarvosanalla cum laude approbatur, on ollut suurin.

Vuonna 1950 hyväksyttiin 16.2 % kokelaista arvosanalla laudatur, 50.6 % arvosanalla cum laude approbatur ja 33.2 % arvosanalla approbatur. Suomenkielisissä kouluissa vastaavat suhdelluvut olivat 16.0, 51.4 ja 32.6 %, ruotsinkielisissä 17.1, 45.1 ja 37.8 %. Syksyllä tulokset ovat aina olleet helposti ymmärrettävistä syistä huomattavasti huonommat kuin keväällä. Taulussa 22 esitetään suhdelluviin tietoja hylätyistä kokelaista.

Under samtliga år tabellen omfattar har antalet studenter med det allmänna vitsordet cum laude approbatur varit i majoritet.

År 1950 godkändes 16.2 % med vitsordet laudatur, 50.6 % med vitsordet cum laude approbatur och 33.2 % med vitsordet approbatur. I de finskspråkiga skolorna voro motsvarande relationstal 16.0, 51.4 och 32.6 %, i de svenskspråkiga 17.1, 45.1 och 37.8 %. På hösten ha resultatet i skrivningarna av lättförklarliga skäl alltid varit betydligt sämre än på våren. Tabell 22 visar procenttalet underkända abiturienter.

22. Hylätyt kokelaat, %. — Underkända kandidater, %. — *Candidats refusés, %.*

Vuonna År <i>Années</i>	Varsinaisia oppilaita hylättiin keväällä Ordinarie elever underkändes om våren <i>Élèves ordinaires refusés au printemps</i>					Yksityisoppilaita keväällä Privatelever om våren <i>Élèves privés au printemps</i>	Varsinaisia oppilaita syksyllä Ordinarie elever om hösten <i>Élèves ordinaires à l'automne</i>
	Valtionkoulut Statskolor <i>Écoles de l'État</i>	Yksityiskoulut Privatskolor <i>Écoles privées</i>	Suomenkieliset koulut Finskspråkiga skolor <i>Écoles finnoises</i>	Ruotsinkieliset koulut Svenskspråkiga skolor <i>Écoles suédoises</i>	Kaikkiaan Inalles <i>Total</i>		
1939	15.6	21.2	17.0	25.2	18.5	43.5	20.8
1947	14.0	12.0	11.6	20.0	12.9	29.4	26.0
1948	21.1	21.8	21.5	27.4	21.5	54.4	19.4
1949	16.1	18.9	17.2	20.1	17.6	48.7	27.6
1950	15.5	15.1	14.8	18.9	15.3	45.4	21.2

Hylättyjen lukumäärä ruotsinkielisissä kouluissa on kaikkina niinä vuosina, joihin taulukko kohdistuu, suhteellisesti suurempi kuin suomenkielisissä kouluissa.

Hylättyjen yksityisoppilaiden suhteellinen määrä oli vuonna 1950 noin kolme kertaa niin suuri kuin vastaava varsinaisten oppilaiden suhdeluku.

Antalet underkända i de svenskspråkiga skolorna ha under alla de år tabellen omfattar varit proportionsvis större än i de finskspråkiga skolorna.

Relativa antalet underkända privatelever var år 1950 c:a tre gånger större än motsvarande procent-siffra för de ordinarie eleverna.

TAULUJA—TABELLER
TABLEAUX

1. Oppikoulut, opettajien ja oppilaiden luku lääneittäin lukuvuonna 1949
 Nombre des écoles secondaires du personnel enseignant et des

Lääni Län Départements	Koulujen luku — Antalet skolor Nombre des écoles											Kaikkiaan Inalles Total	Kaikkiaan Inalles Total
	Yliopistoon johtavat Till universitetet ledande Écoles secondaires préparant pour le baccalauréat			Keskikoulut Mellanskolor Écoles moyennes				Kaikki koulut Samtliga skolor Toutes les écoles					
	Suomenkiel. Finskspråk. Finnoises		Ruotsinkiel. Svenskspråk. Suédoises	Suomenkiel. Finskspråk. Finnoises		Ruotsinkiel. Svenskspråk. Suédoises		Kaikkiaan — Inalles Total	Kaikkiaan — Inalles Total	Kaikkiaan — Inalles Total	Kaikkiaan — Inalles Total		
	Kaikkiaan — Inalles Total	Valtion koulu — Statskolor Écoles de l'État	Kaikkiaan — Inalles Total	Kaikkiaan — Inalles Total	Valtion koulu — Statskolor Écoles de l'État	Kaikkiaan — Inalles Total	Kaikkiaan — Inalles Total						
								Valtion koulu — Statskolor Écoles de l'État	Kaikkiaan — Inalles Total				
Uudenmaan — Nylands	37	8	22	7	16	5	4	2	79	22			
Helsinki — Helsingfors	26	7	16	4	10	4	—	1	52	16			
Muut kaupungit — Övriga städer — Autres villes	4	1	5	3	1	1	1	1	11	6			
Kauppalat — Köpingar — Bourgs	4	—	1	—	1	—	1	—	7	—			
Maalaiskunnat — Landskommuner — Communes rurales	3	—	—	4	—	—	2	—	—	—			
Turun-Porin — Åbo-Björneborgs	22	11	5	1	19	1	2	1	48	14			
Turku — Åbo	6	5	3	1	1	1	1	1	11	8			
Muut kaupungit — Övriga städer	7	5	1	—	—	—	—	—	8	5			
Kauppalat — Köpingar	4	1	1	—	—	—	—	—	6	1			
Maalaiskunnat — Landskommuner	5	—	—	—	17	—	1	—	23	—			
Ahvenanmaa — Åland (kaup. — stad)	—	—	1	1	—	—	—	—	1	1			
Hämeen — Tavastehus	21	9	1	—	18	4	—	—	40	13			
Tampere — Tammerfors	5	4	1	—	2	2	—	—	8	6			
Muut kaupungit — Övriga städer	7	3	—	—	1	1	—	—	8	4			
Kauppalat — Köpingar	6	2	—	—	1	1	—	—	7	3			
Maalaiskunnat — Landskommuner	3	—	—	—	14	—	—	—	17	—			
Kymen — Kymmene	14	9	1	—	7	1	1	—	23	10			
Kaupungit — Städer	6	6	1	—	3	1	—	—	10	7			
Kauppalat — Köpingar	3	3	—	—	—	—	—	—	3	3			
Maalaiskunnat — Landskommuner	5	—	—	—	4	—	1	—	10	—			
Mikkelin — S:t Michels	8	3	—	—	10	1	—	—	18	4			
Kaupungit — Städer	6	3	—	—	1	1	—	—	7	4			
Kauppalat — Köpingar	1	—	—	—	1	—	—	—	2	—			
Maalaiskunnat — Landskommuner	1	—	—	—	8	—	—	—	9	—			
Kuopion — Kuopio	12	9	—	—	18	4	—	—	30	13			
Kaupungit — Städer	8	7	—	—	3	2	—	—	11	9			
Kauppalat — Köpingar	3	2	—	—	—	—	—	—	3	2			
Maalaiskunnat — Landskommuner	1	—	—	—	15	2	—	—	16	2			
Vaasan — Vasa	23	7	6	3	26	2	6	2	61	14			
Kaupungit — Städer	8	5	6	3	3	2	4	2	21	12			
Kauppalat — Köpingar	4	2	—	—	—	—	—	—	4	2			
Maalaiskunnat — Landskommuner	11	—	—	—	23	—	2	—	36	—			
Oulun — Uleåborgs	9	4	1	—	15	2	—	—	25	6			
Kaupungit — Städer	5	4	1	—	3	2	—	—	9	6			
Kauppalat — Köpingar	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—			
Maalaiskunnat — Landskommuner	4	—	—	—	12	—	—	—	16	—			
Lapin — Lapplands	5	4	—	—	6	1	—	—	11	5			
Kaupungit — Städer	3	3	—	—	—	—	—	—	3	3			
Kauppalat — Köpingar	1	1	—	—	—	—	—	—	1	1			
Maalaiskunnat — Landskommuner	1	—	—	—	6	1	—	—	7	1			
Koko maa — Hela riket — Tout le pays	151	64	37	12	135	21	13	5	336	102			
Kaupungit — Städer — Villes	91	53	35	12	28	17	6	5	160	87			
Kauppalat — Köpingar — Bourgs	26	11	2	—	4	1	1	—	33	12			
Maalaiskunnat — Landskommuner — Communes rurales	34	—	—	—	103	3	6	—	143	3			

—50. — Läröverken, antalet lärare och elever länsvis läsåret 1949—50.
 élèves par départements pendant l'année scolaire 1949—50.

Opettajien luku — Antalet lärare Nombre des maîtres		Oppilaiden luku — Antalet elever Nombre des élèves											Kaikkiaan Inalles Total			
Suomenkiel. Finskspråk. Finnoises	Ruotsinkiel. Svenskspråk. Suédoises	Keskikouluaste Mellanskolastadiet Classes moyennes						Lukloaste — Gymnasialstadiet Classes d'études supérieures								
		Suomenkiel. koulut Finskspråk. skolor Écoles finnoises			Ruotsinkiel. koulut Svenskspråk. skolor Écoles suédoises			Suomenkiel. koulut Finskspråk. skolor Écoles finnoises		Ruotsinkiel. koulut Svenskspråk. skolor Écoles suédoises						
Kaikkiaan — Inalles Total	Valtion koulu — Statskolor Écoles de l'État	Kaikkiaan — Inalles Total	Kaikkiaan — Inalles Total	Valtion koulu — Statskolor Écoles de l'État	Kaikkiaan — Inalles Total	Kaikkiaan — Inalles Total	Kaikkiaan — Inalles Total	sittä: — därav: dont:	sittä: — därav: dont:	Kaikkiaan — Inalles Total	sittä: — därav: dont:	Kaikkiaan — Inalles Total				
														tyttöjä — flickor filles	tyttöjä — flickor filles	tyttöjä — flickor filles
975	316	554	232	12 894	3 960	7 077	5 725	2 741	3 178	3 267	964	1 750	1 276	430	650	23 162
751	281	396	159	9 435	3 529	5 151	3 779	1 843	2 107	2 675	914	1 412	933	310	472	16 822
67	35	97	73	613	431	348	1 087	898	617	191	50	134	211	120	108	2 102
76	—	44	—	1 515	—	839	694	—	361	243	—	118	132	—	70	2 584
81	—	17	—	1 331	—	739	165	—	93	158	—	86	—	—	—	1 654
643	289	106	30	10 057	4 357	5 888	1 140	435	692	1 852	356	985	256	67	132	13 305
193	152	66	30	2 751	2 103	1 581	717	435	444	744	416	401	186	67	96	4 398
144	110	15	—	2 418	1 835	1 434	111	—	72	546	369	281	25	—	14	3 100
78	27	20	—	1 408	419	832	264	—	143	314	71	171	45	—	22	2 031
228	—	5	—	3 480	—	2 041	48	—	33	248	—	132	—	—	—	3 776
—	—	19	19	—	—	—	—	252	252	147	—	—	—	36	36	288
667	302	14	—	11 062	4 870	6 596	205	—	109	2 128	1 056	1 151	37	—	21	13 432
178	149	14	—	2 979	2 527	1 782	205	—	109	691	488	351	37	—	21	3 912
192	92	—	—	3 110	1 317	1 858	—	—	109	747	355	433	—	—	—	3 857
135	61	—	—	2 300	1 026	1 348	—	—	—	487	213	252	—	—	—	2 787
162	—	—	—	2 673	—	1 608	—	—	—	203	—	115	—	—	—	2 876
403	248	22	—	6 331	3 700	3 784	255	—	163	1 166	356	624	46	—	18	7 798
187	163	15	—	2 645	2 272	1 551	213	—	140	502	502	272	46	—	18	3 406
85	85	—	—	1 428	1 428	860	42	—	—	354	354	172	—	—	—	1 824
131	—	7	—	2 258	—	1 373	—	—	—	23	310	180	—	—	—	2 568
252	78	—	—	3 595	1 138	2 145	—	—	—	607	169	333	—	—	—	4 202
141	78	—	—	1 961	1 138	1 134	—	—	—	473	169	253	—	—	—	2 434
27	—	—	—	541	—	324	—	—	—	118	—	68	—	—	—	659
84	—	—	—	1 093	—	687	—	—	—	16	—	12	—	—	—	1 109
456	258	—	—	7 361	3 984	4 485	—	—	—	1 164	821	610	—	—	—	8 525
243	192	—	—	3 858	2 987	2 304	—	—	—	883	604	466	—	—	—	4 741
66	48	—	—	1 138	716	702	—	—	—	261	217	134	—	—	—	1 399
147	18	—	—	2 365	281	1 479	—	—	—	20	—	10	—	—	—	2 385
642	176	158	84	8 978	2 547	5 160	1 711	1 171	1 012	1 696	644	929	317	165	147	12 702
199	143	145	84	2 471	1 931	1 421	1 547	1 171	928	688	510	346	317	165	147	5 023
67	33	—	—	1 175	616	681	—	—	—	210	134	156	—	—	—	1 385
376	—	13	—	5 332	—	3 058	164	—	84	798	—	427	—	—	—	6 294
321	157	15	—	4 565	2 353	2 709	94	—	54	794	514	401	31	—	12	5 484
177	157	15	—	2 501	2 353	1 487	94	—	54	590	514	300	31	—	12	3 216
144	—	—	—	2 064	—	1 222	—	—	—	204	—	101	—	—	—	2 268
151	103	—	—	2 432	1 937	1 446	—	—	—	347	316	215	—	—	—	2 779
64	64	—	—	1 106	1 106	639	—	—	—	204	204	119	—	—	—	1 310
27	27	—	—	524	524	318	—	—	—	112	112	75	—	—	—	636
60	12	—	—	802	307	489	—	—	—	31	—	21	—	—	—	833
4 510	1 927	888	365	67 275	28 846	39 290	9 382	4 599	5 355	13 021	6 196	6 998	1 999	698	998	91 677
2 536	1 166	782	365	35 848	23 529	20 690	8 005	4 599	4 618	3 934	5 095	4 768	1 822	698	906	54 609
561	281	64	—	10 029	4 729	5 904	1 000	—	504	2 099	1 101	1 146	177	—	—	13 305
1 413	30	42	—	21 398	588	12 696	377	—	233	1 988	—	1 084	—	—	—	23 763

2. Oppilaita lukuvuonna 1949—50 1 000 asukasta kohti.¹⁾ — Antalet elever läsåret 1949—50 per 1 000 invånare.¹⁾ — Nombre des élèves par 1 000 habitants pendant l'année scolaire 1949—50.¹⁾

Läni — Län <i>Départements</i>	Keskikoulu- asteella På mellanskolstadlet <i>Classes moyennes</i>	Lukioasteella På gymnasialstadlet <i>Classes d'études supérieures</i>	Yhteensä Summa <i>Total</i>
<i>Uudenmaan — Nylands</i>	28.4	6.9	35.3
Helsinki — Helsingfors	35.8	9.8	45.6
Muut kaupungit — Övriga städer — <i>Autres villes</i>	69.9	16.5	86.4
Kauppalat — Köpingar — <i>Bourgs</i>	59.2	10.1	69.3
Maalaiskunnat — Landskommuner — <i>Communes rurales</i>	6.6	0.7	7.3
<i>Turun-Porin — Åbo-Björneborgs</i>	17.8	3.4	21.2
Turku — Åbo	34.7	9.3	44.0
Muut kaupungit — Övriga städer	39.1	8.8	47.9
Kauppalat — Köpingar	83.4	17.9	101.3
Maalaiskunnat — Landskommuner	8.0	0.5	8.5
<i>Ahvenanmaa — Åland</i>	11.0	1.6	12.6
Kaupunki — Stad	70.9	10.1	81.0
Maalaiskunnat — Landskommuner	—	—	—
<i>Hämeen — Tavastehus</i>	20.6	4.0	24.6
Tampere — Tammerfors	31.9	7.3	39.2
Muut kaupungit — Övriga städer	47.7	11.5	59.2
Kauppalat — Köpingar	36.7	7.8	44.5
Maalaiskunnat — Landskommuner	8.4	0.6	9.0
<i>Kymen — Kymmene</i>	21.3	3.9	25.2
Kaupungit — Städer	59.8	11.5	71.3
Kauppalat — Köpingar	30.1	7.2	37.3
Maalaiskunnat — Landskommuner	10.6	1.4	12.0
<i>Mikkelin — S:t Michels</i>	15.0	2.5	17.5
Kaupungit — Städer	61.6	14.9	76.5
Kauppalat — Köpingar	72.5	15.8	88.3
Maalaiskunnat — Landskommuner	5.4	0.1	5.5
<i>Kuopion — Kuopio</i>	15.7	2.5	18.2
Kaupungit — Städer	86.4	19.8	106.2
Kauppalat — Köpingar	51.2	11.7	62.9
Maalaiskunnat — Landskommuner	5.9	—	5.9
<i>Vaasan — Vasa</i>	17.5	3.3	20.8
Kaupungit — Städer	42.1	10.5	52.6
Kauppalat — Köpingar	64.1	11.4	75.5
Maalaiskunnat — Landskommuner	11.1	1.6	12.7
<i>Oulun — Uleåborgs</i>	13.1	2.3	15.4
Kaupungit — Städer	49.7	11.9	61.6
Maalaiskunnat — Landskommuner	6.8	0.6	7.4
<i>Lapin — Lapplands</i>	14.6	2.1	16.7
Kaupungit — Städer	41.0	7.5	48.5
Kauppalat — Köpingar	37.1	7.9	45.0
Maalaiskunnat — Landskommuner	6.4	0.3	6.7
Koko maa — Hela riket — Tout le pays	19.1	3.8	22.9
<i>Kaupungit — Städer — Villes</i>	42.8	10.5	53.3
<i>Kauppalat — Köpingar — Bourgs</i>	47.7	9.9	57.6
<i>Maalaiskunnat — Landskommuner — Communes rurales</i>	7.9	0.7	8.6

¹⁾ Verrattuna henkikirjoitettuun väestöön 1. 1. 1950. — Jämfört med den mantalsskrivna befolkningen 1. 1. 1950. — Par rapport à la population inscrite aux listes d'impôt au 1. 1. 1950.